

VIISI TARINAA TARINOIDEN ÄÄRELLÄ –TYÖSKENTELYYN

Fanely Phiri Mwale

Raamatunkääntäjä ja perheenäiti Sambiaista, mies ja viisi lasta.

- Olen Sambian ensimmäinen naispuolinen raamatunkääntäjä. Minä olen aina työskennellyt miesten kanssa. Kiitos Jumalan, tällä hetkellä meitä on jo neljä naista eri hankkeissa.

Fanely tuli valituksi vuonna 2012 nsengankielisen Uuden testamentin käännösryhmään, joka aloitti tuolloin pitkää urakkaansa.

- Koen, että naisina huomaamme erilaisia asioita kuin miehet. Myös muutoin roolimme on erilainen. Kun me naisina opimme uusia asioita, olemme ensimmäisenä opettamassa niitä lapsillemme.

- Ajattelen, että joihinkin raamatunkohtiin naisen on miestä helpompi samaistua. Koen, että nainen pystyy nopeammin oivaltamaan joidenkin kohtien merkityksen kuin mies. Tämä on naisten etu. Erityisesti asia tulee esiin raamatunkohdissa, joissa puhutaan naisista, heidän toimistaan, perheestä ja äitiydestä.

Osana vaikuttavaa prosessia

Vuonna 2016 Uusi testamentti valmistui, painettiin ja julkaistiin. Kirkot saivat kirjan käyttöönsä.

- Tuntui vaikuttavalta tajuta, että olin ollut osa tuota prosessia. En olisi ikinä uskonut, että pystyisin niin vaativaan työhön. Jonkun muun kirjan kirjoittaminen olisi varmasti ollut paljon helpompaa. Asian tiedostaminen tekee minut nöyräksi ja kiitolliseksi, Fanely Phiri toteaa.

- Työn on antanut minulle paljon erilaisia mahdollisuuksia, jopa mahdollisuuden päästä Israeliin koulutusmatkalle.

Perhe taustatukena

Fanelyllä on puolisonsa kanssa viisi lasta. Vanhin 14 vuotta, nuorin syntyi kesällä 2020 ja kulkee käännöstoimistoon mukana äitinsä selkäpussissa.

- Lapset ovat hyvin kiinnostuneita työstäni. Joskus vanhin poikani kysyy: 'äiti, miksi sinä kirjoitat Raamattua? Olemme oppineet koulussa, että ihmiset, jotka kirjoittivat Raamatun ovat jo kuolleet. Mitä sinä nyt kirjoitat? Oletko muuttamassa Raamattua?' Kerron, ettemme muuta mitään vaan käännämme Raamatun meidän kielellemme.

- Mieheni on tukenut minua siitä lähtien, kun aloitin kääntäjänä. Tuolloin kolmas lapseni oli vasta vauva. Mieheni tuli mukaani Sambian Pipliaseuraan keskustelemaan tulevasta työstä. Mies on taustatukeni. Käymme yhdessä kirkossa ja teemme paljon asioita yhdessä.

- Minulle Raamattu ei ole mikä tahansa kirja vaan kirja elämästä. Ei ole väliä, mitä elämässä on meneillään. Kirjasta voi saada rohkaisua ja apua. Yksi rakkaimpia raamatunkohtiani on psalmi 23; Herra on minun paimeneni.

Wa Phu, bai yi -kielinen raamatunkääntäjä (nainen) Kiinan syrjäiseltä maaseudulta.

- Perheeni on köyhä. Olen jo nuoresta lähtien sairastanut paljon enkä ole kyennyt raskaisiin peltotöihin. Asun yli 80-vuotiaan sairaan äitini ja veljeni kanssa, koska olen eronnut.

Aikoinaan minulla oli paljon silmäkipuja. Kävin lääkärissä, mutta en saanut apua. Jotkut kristityt sanoivat, että jos uskon Jeesukseen, parannun. Itse en ollut vielä kristitty. Mieheni veli uhkasi, että leikkaa minulta pään poikki, jos käännyin kristityksi. Pelkäsin häntä. Harkitsin kristityksi kääntymistä pitkän aikaa. Lopulta halusin tulla kristityksi seurauksista välittämättä.

Sukulaiseni suhtautuivat myönteisesti, mutta ex-mies oli vaikein. Mies löi minua. Hän pakotti minut peltotöihin viikonloppuisin, jotta päässyt kirkkoon. Miehen sukulaiset sanoivat, että voin olla jonkin aikaa kristitty, kunhan sitten luovun uskostani. Sanoin, ettei se onnistu.

Jumala on todellinen Jumala. Hän paransi silmäsairauteni. En halunnut luopua uskostani. Usko oli ja on minulle koko elämä. Mies ei hyväksynyt minua vaan painosti jatkuvasti. Hän halveksi minua, koska en jaksanut tehdä tarpeeksi työtä pelloilla ja koska olin kristitty. Lopulta mies otti minusta eron. Ex-mieheni veli, joka uhkasi henkeäni, on nyt kuollut. Hän joi paljon. Kerran hän pani jotain yrtejä alkoholin joukkoon, sai myrkytyksen ja kuoli.

- Olen ollut kristitty lähes 20 vuotta. Äitini ja veljeni eivät ole kristittyjä, mutta hyväksyvät minut.

Kotikyläni asukkaista enemmistö palvoo yhä esi-isien henkiä. Meitä kristittyjä on vähemmistö, mutta lukumäärämme kasvaa. Useimmat tulevat kristityiksi, koska haluavat apua terveysongelmiinsa.

- Olen ollut raamatunkääntäjänä 2012 vuodesta asti. Käännösprosessissa minun tehtävänä on vertailla tekstejä kiinalaisista käännöksistä. Olin pastoreitten koulutuksessa ja siellä minut kutsuttiin käännösryhmään.

Minun kykyni ja voimani ovat rajalliset, mutta Jumala antaa voiman työhön. Hän antaa taitoa, jotta voimme ratkaista käännöstyössä eteen tulevat ongelmat. Jumala on turvani.

Pettämisestä kiinni jäänyt nainen (Joh. 8:2–11 UT2020)

Aikaisin aamulla hän (Jeesus) palasi temppeliin, ja hänen luokseen kerääntyi valtavasti ihmisiä. Jeesus istuutui ja ryhtyi opettamaan heitä.

Kesken kaiken oppineet ja fariseukset toivat paikalle naisen, joka oli pettänyt miestään toisen kanssa. He panivat hänet näytille ja sanoivat: »Opettaja, tämä nainen saatiin kiinni itse teossa pettämässä miestään. Mooseksen laissa tällaiset määrätään kivitettäväksi. Mitä mieltä sinä olet?» He sanoivat näin koetellakseen Jeesusta ja päästäkseen syyttämään häntä. Jeesus kuitenkin vain kumartui ja piirteli sormellaan maahan.

Kun he tivasivat häneltä vastausta, hän suoristautui ja sanoi: »Ensimmäisen kiven voi heittää teistä se, joka ei ole koskaan tehnyt syntiä.» Hän kumartui taas piirtelemään maahan.

Jeesuksen sanat kuultuaan kysyjät lähtivät pois yksi toisensa jälkeen. Ensimmäisinä lähtivät vanhimmat heistä. Jeesus ja nainen jäivät väkijoukon keskelle kaksin. Jeesus nousi taas kumarastaan ja sanoi: »Missä he ovat? Eikö kukaan tuominut sinua?»

»Ei kukaan, Herra», nainen vastasi. Siihen Jeesus sanoi: »En tuomitse minäkään. Mene, äläkä tee enää syntiä.»

Leevistä tulee Jeesuksen seuraaja (Mark. 2:13–17, UT2020)

Jeesus lähti taas kulkemaan järven rantaan. Koko väkijoukko seurasi häntä, ja hän opetti heitä. Tulliaseman ohi kulkiessaan Jeesus näki siellä Leevin, Alfeuksen pojan, ja sanoi hänelle: »Seuraa minua.» Leevi nousi ja lähti seuraamaan Jeesusta.

Jeesus oli oppilaineen aterialla Leevin luona, ja syömässä oli myös paljon tullimiehiä ja syntisiä. Heitä oli iso joukko, ja he seurasivat Jeesusta.

Kun oppineet fariseukset näkivät Jeesuksen syövän syntisten ja tullimiesten kanssa, he sanoivat hänen oppilailleen: »Miksi hän syö syntisten ja tulliaseman välistävetäjien kanssa?»

Jeesus kuuli tämän ja sanoi: »Eivät terveet lääkäriä tarvitse vaan sairaat. Enkä minä tullut kutsumaan syyttömiä vaan syntisiä.»

Jeesus ja Sakkeus (Luuk. 19:1–10, UT2020)

Jeesus jatkoi matkaa ja kulki Jerikon halki. Kaupungissa asui mies, jonka nimi oli Sakkeus. Hän oli tullimpiesten johtaja ja hyvin rikas. Sakkeus yritti päästä näkemään Jeesuksen, mutta pienikokoisena hän ei nähnyt mitään väkijoukon takaa. Niinpä hän juoksi muiden edelle ja kiipesi sykomoripuuhun nähdäkseen Jeesuksen, koska tiesi tämän kulkevan sitä kautta. Kun Jeesus tuli kohdalle, hän nosti katseensa ja sanoi: »Sakkeus, tule kiireesti alas. Minun pitää majoittua tänään sinun taloosi.»

Sakkeus laskeutui kiireesti ja toivotti Jeesuksen riemuissaan tervetulleeksi. Kaikki, jotka näkivät tämän, sanoivat paheksuen: »Meni sitten majoittumaan syntisen miehen luokse.»

Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi: »Herra, minä annan puolet omaisuudestani köyhille. Jos olen kiristänyt joltakulta ylimääräistä, maksan sen takaisin nelinkertaisesti.»

Jeesus sanoi: »Tänään tämän talon väki on pelastunut. Onhan Sakkeuskin Abrahamin jälkeläinen. Ihmisen Poika tuli etsimään ja pelastamaan nimenomaan sen, joka on kateissa.»